

LAUSUNTO

Useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja Juha Kantola jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 31.1.2022 § 24 seuraavan valtuustoaloitteen: *"Porin kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuustoaloitteen, jossa nuorisovaltuustolle annettiin suora aloiteoikeus. Esitämme, että Porin vammais- ja vanhusneuvostoille myönnetään myös suora aloitteentekooikeus kaupunginvaltuustossa ja se vahvistetaan hallintosäännössä."*

Kaupunginhallitus on 7.2.2022 § 70 päättänyt, että asia käsitellään organisaatiotoimikunnan valmistelusta muiden hallintosääntömuutosten yhteydessä. Organisaatiotoimikunta on käsitellyt valtuustoaloitetta kokouksissaan 4.5.2022 ja 18.5.2022.

Kaupunginlakimies on 17.2.2022 lausunut aloitteesta seuraavaa:

"Porin kaupungin hallintosäännön 15 §:n mukaan Porin kaupungissa on nuorisovaltuuston lisäksi vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja rintamaveteraaniain neuvottelukunta. Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamiskanavia.

Eriyistä sääntelyä asiasta ei ole.

Suoran aloiteoikeuden myöntämisen nuorisovaltuustolle voidaan katsoa parantavan tiedonkulkua ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia, koska nuorisovaltuuston jäsenillä ei ikänsä vuoksi ole suurelta osin käytettävissään samoja kuntalaisen vaikuttamismahdollisuuksia kuin edellä mainittujen muiden vaikuttamistoimielinten jäsenillä, kuten äänestäminen, vaaleissa ehdokkaaksi asettuminen, luottamushenkilönä toimiminen muiden toimielimien jäseninä, kuntalaisaloitteen tekeminen sekä muutoksenhaku kunnan toimielimien päätöksestä.

Edellä olevalla perusteella katson, että vanhusneuvostolla, vammaisneuvostolla ja rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnalla ei ole samanlaista tarvetta suoran aloiteoikeuden käyttämiseen kuin nuorisovaltuustolla.”

Organisaatiotoimikunnan työskentelyä varten pyydettiin selvitys 11 suurimman kaupungin vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksista. Vastaus saatiin 17.5.2022 mennessä seitsemästä kaupungista. Vastanneista kaupungeista yhdelläkään ei ollut käytössä vammais- tai vanhusneuvoston suoraa aloiteoikeutta eli aloitteita ei käsitelty samalla tavalla kuin valtuustoaloitteita. Tehty selvitys on tämän lausunnon liitteenä.

Tehtyjen selvitysten pohjalta organisaatiotoimikunta kävi keskustelun muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston vaikuttamismahdollisuuksista. Keskustelun jälkeen päädyttiin ratkaisuun, että hallintosääntöä ei esitetä muutettavaksi niin, että muille vaikuttamistoimielimille kuin nuorisovaltuustolle myönnettäisiin suora aloiteoikeus, vaikka organisaatiotoimikunnassa oli myös aloiteoikeutta kannattavia puheenvuoroja.

Ratkaisuun päädyttiin seuraavin perustein:

- Nuorisovaltuuston suorassa aloiteoikeudessa on kyse positiivisesta erityiskohtelusta, koska nuorisovaltuustolla ei ole jäsenten iän takia käytössään samoja kuntalain mukaisia vaikuttamismahdollisuuksia kuin muiden vaikuttamistoimielinten jäsenillä on.
- Muilla vaikuttamistoimielimille on mahdollisuus tehdä kuntalaisaloitteita, antaa lausuntoja ja vaikuttaa poliittisesti valittujen jäsentensä kautta.

Organisaatiotoimikunta totesi kuitenkin yksimielisesti, että on olemassa selvä tarve lisätä kaupunginhallituksen ja vaikutustoimielinten välistä vuoropuhelua. Sovittiin, että vuosittain ennen talousarvion kehyksen antamista, kaupunginhallitus järjestää vaikuttamistoimielimille yhteistapaamisen. Organisaatiotoimikunta totesi, että tämä on suoraa aloiteoikeutta parempi vaikuttamismahdollisuus.

Porissa 20.5.2022

Leena Tuominen, kaupunginlakimies

Johanna Jokelainen, hallintopäällikkö,
talous- ja hallintoyksikkö, konsernipalvelut